

ПРОБЛЕМИ ВИРІШЕННЯ ДОМЕННИХ СПОРІВ: МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА

Конституційний Суд України
вул. Жилянська, буд. 14, 01033, Київ, Україна
E-mail: office@advisory.org.ua

Метою даної статті є з'ясування основних проблем вирішення доменних спорів у міжнародному арбітражі за допомогою процедури «UDRP» та надання пропозицій щодо їх вдосконалення. Для цього було проаналізовано адміністративну процедуру розгляду доменних спорів «UDRP» в мережі Інтернет і описано її недоліки та переваги порівняно із судовим розглядом. За результатами дослідження було сформовано пропозиції щодо удосконалення процедури розгляду доменних спорів. **Методологічною основою** дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Використання даних методів дало можливість описати проблемні питання щодо вирішення доменних спорів у міжнародному арбітражі. **Результати:** для удосконалення адміністративної процедури розгляду доменних спорів UDRP та мінімізації її недоліків, видається доцільним запровадити механізми відшкодування шкоди при розгляді доменних спорів за процедурою UDRP, наприклад, у вигляді відшкодування відповідачем одноразової компенсації у розмірі понесених позивачем судових витрат. **Обговорення:** в умовах загрози від кіберсквотерів адміністративна процедура UDRP має низку переваг перед судовим розглядом. По-перше, вона є договірною та не залежить від місця знаходження та національної юрисдикції сторін, тоді як при судовому розгляді можуть виникати труднощі із пошуком та ідентифікацією відповідача. По-друге, система подання скарг із деякими арбітражними центрами значно спрощує процедуру подачі, оскільки на сайтах розроблені приклади модельних скарг та модельних відповідей на скаргу. Окрім того, відсутність вимог того, що представляти позивача чи відповідача повинен саме адвокат, значно полегшує доступ до процедури. По-третє, колегія з розгляду скарг представлена професійними юристами, які мають значний досвід у міжнародному розгляді доменних спорів та спорів щодо торговельних марок. По-четверте, процедура UDRP є швидкою та займає, як правило, близько двох місяців. По-п'яте, практика UDRP є уніфікованою та передбаченою, оскільки ґрунтується на прецедентах. Публікація таких прецедентів у загальному доступі, в свою чергу, надає можливість прогнозувати практику колегій та майбутнє рішення. По-шосте, процедура UDRP не «конкурує» із судовим захистом прав осіб.

Ключові слова: доменні імена; домен; об'єкт цивільного права; нетипові об'єкти цивільних прав; право інтелектуальної власності; торговельна марка; доменний спір; UDRP; міжнародний арбітраж; мережа Інтернет.

Постановка проблеми та її актуальність. Розвиток цифрового середовища та його вплив на суспільні відносини обумовлює необхідність формування нових правових механізмів захисту інтересів осіб. Для ефективної боротьби з кіберсквотерами, які реєстрували доменні імена з

метою імітації торговельних марок, у 1999 році ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers – Інтернет-корпорація з присвоєння імен та номерів) було запроваджено процедуру UDRP (Uniform Dispute Resolution Policy – Єдина політика вирішення суперечок щодо

доменних імен). Це правова процедура, прийнята усіма реєстраторами, акредитованими ICANN, яка слугує для оперативного вирішення доменних спорів, що виникають між володільцями торговельних марок і особою, що зареєструвала доменне ім'я (реєстрантом). UDRP є складовою угоди про реєстрацію доменного імені майже в усіх існуючих загальних доменах верхнього рівня (gTLD), наприклад, .COM, .NET. До процедури або її варіацій, приєдналося багато з національних доменів верхнього рівня (ccTLD), таких як .EU (Європейський Союз), .FR (Франція), .ME (Чорногорія), .SC (Сейшельські Острови), SE (Швеція), BS (Багами), MA та المغرب. (Марокко), .UA (Україна) та інші.¹ Це означає, що будь-яка особа, яка бажає зареєструвати доменне ім'я у цих доменах, автоматично приєднується до UDRP.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Проблеми, пов'язані з розглядом доменних спорів, досліджувалися такими науковцями як Бойко Д.В., Бонтлаб В.В., Грицай В.І., Дідук А.Г., Еннан Р.Є., Калятін В.О., Кодинець А.О., Коршакова О.М., Кулініч О.О., Майданик Н., Мілютін З.Ю., Нестерович С., Харитонова О.І. та ін. Однак питанням щодо специфіки судового розгляду доменних спорів уваги приділялося значно менше. Проте все ж деякі науковці розглядали в своїх працях випадки порушення прав на доменні імена та їх порядок захисту, зокрема: Воліна Т., Горкуша М., Зеров К., Нагорняк Г., Незнамов А., Носік Ю., Складаров Р., Тарасенко Л. та ін. Характерною рисою таких досліджень є те, що здебільшого приділяється увага проблемам, із якими стикаються сторони доменного спору під час судового розгляду та акцентується увага на недоліках вітчизняного правосуддя. При цьому застосуванню альтернативних процедур вирішення доменних спорів приділяється значно менше уваги.

Виклад основного матеріалу дослідження. Спершу, ніж розглянути особливості розгляду доменних спорів, належить розібратися з поняттям доменного ім'я. На рівні законодавства до-

менне ім'я визначається як ім'я, що використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в Інтернеті². З норм Закону України «Про авторське право і суміжні права» вбачається, що доменне ім'я розглядається як складова адреси в мережі Інтернет, через яку може здійснюватися доступ до веб-сайту³. Такі визначення ґрунтуються на підставі основних функції доменних імен – адресації комп'ютерів у мережі Інтернет та надання доступу до розташованих на них ресурсів, однак не надають правової характеристики доменних імен, як об'єктів цивільних прав. Правове регулювання доменних імен обмежується заборобою неправомірного використання в доменних іменах торговельних марок та позначень, зазначених у законі (ст. 20 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»).

Окремого закону щодо правового регулювання доменних імен на даний час в Україні не розроблено. Не регламентовано також і правовідносини, що виникають щодо доменних імен, не визначено коло прав та обов'язків учасників цивільного обороту у таких правовідносинах. Встановлення делікту щодо неправомірного використання доменних імен у торговельних марках не дає підстави визначати доменне ім'я об'єктом цивільних прав, адже регулює правовідносини стосовно торговельної марки, тоді як доменні імена виступають лише способом такого використання.

Норми статті 1 Закону України «Про електронні комунікації» визначають домен як частину ієрархічного адресного простору мережі Інтернет, що має унікальну назву (доменне ім'я), що її ідентифікує, обслуговується групою серверів доменних імен та централізовано адмініструється⁴.

² Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України № 3689-ХІІ від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>.

³ Про авторське право і суміжні права: Закон України № 2811-ІХ від 01.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>

⁴ Про електронні комунікації: Закон України № 1089-ІХ від 16.12.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.

¹ WIPO. <https://www.wipo.int/amc/en/domains/ccld/>

Процедурні питання розгляду спорів щодо доменних імен вирішуються відповідно до Правил Єдиної політики вирішення суперечок щодо доменних імен (Правила) та Додаткових правил до Уніфікованої політики вирішення суперечок щодо доменних імен, які впроваджуються відповідним постачальником та публікуються на сайті останнього.

Скарги можуть подаватися до одного із затверджених постачальників послуг із вирішення суперечок щодо даної політики^{1, 2}.

Такими постачальниками на теперішній час є Арабський та Азіатський центри вирішення спорів щодо доменних імен, Канадський міжнародний центр вирішення спорів в Інтернеті, Арбітражний центр Чеських арбітражних судів вирішення спорів в Інтернеті, Національний арбітражний форум та Всесвітня організація інтелектуальної власності (BOIB)³.

ICANN схвалила кілька служб вирішення суперечок UDRP, і кожна з них має власні правила. Структури гонорарів відрізняються, але не дуже (очікуйте, що ви заплатите близько 1500 доларів США гонорарів за однокомандне провадження, більше, якщо ви запросите комісію з трьох осіб). Кожен має суворі обмеження щодо слів і часу, а також правила щодо мови та переказу. Безумовно, найчастіше послугою вирішення спорів є BOIB, Всесвітня організація інтелектуальної власності (орган ООН, що базується в Женеві), яка публікує свої рішення та корисні ресурси, такі як «Огляд юриспруденції BOIB», організований навколо повторюваних тем. Цитування Огляду та його «провідних справ» – це перевага для будь-якого юриста, який складає скаргу, а пропуск Огляду – це хороший спосіб пропустити явний недолік, який буде помітний досвідченому менеджеру справ,

штатному юристу або члену комісії однієї зі служб вирішення спорів.

Суперечки, пов'язані з багатьма ccTLD, розглядаються BOIB, але деякі розглядаються виключно національною службою вирішення спорів. Провідним прикладом є .uk, де вирішенням суперечок займається Nominet, яка також керує службами реєстрації .uk.

Процес UDRP зазвичай включає три основні етапи.

Подання скарги: потерпіла сторона, відома як скаржник, ініціює процес, подавши скаргу вповноваженому постачальнику UDRP, наприклад, Всесвітній організації інтелектуальної власності (BOIB). У скарзі викладаються підстави для оскарження, зокрема, докази прав на торговельну марку та докази недобросовісної реєстрації та використання доменного імені відповідачем.

Відповідь від володілця доменного імені: після отримання скарги володілець доменного імені, який називається відповідачем, має визначений період для відповіді. У відповіді зазвичай розглядаються висунуті в скарзі звинувачення та наводяться будь-які аргументи захисту чи контраргументи.

Розв'язання комісії UDRP: група з одного або трьох незалежних експертів, призначених постачальником UDRP, оцінює докази та аргументи, представлені обома сторонами. Комісія оцінює, чи слід передати спірне доменне ім'я скаржнику на основі критеріїв, викладених у UDRP, включаючи схожість доменного імені з торговою маркою скаржника та права чи законні інтереси відповідача щодо доменного імені.

Вирішення спорів щодо доменних імен за допомогою Єдиної політики вирішення спорів щодо доменних імен (UDRP) передбачає систематичний процес, який забезпечує справедливість та ефективність. Нижче наведено покрокову інструкцію щодо подання скарги UDRP.

Вимоги до подання: щоб розпочати процес UDRP, скаржник має відповідати певним вимогам до подання. Це включає надання доказів їхніх прав на спірне доменне ім'я, наприклад торговельні марки та їхнє попереднє використання. У скарзі також має бути зазначено

¹ Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, ICANN, URL: <https://www.icann.org/resources/pages/dndr-2012-02-25-en#udrp>

² Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, ICANN URL: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en>

³ List of Approved Dispute Resolution Service Providers, ICANN/ URL: <https://www.icann.org/resources/pages/providers-6d-2012-02-25-en>

підстави для оскарження, наприклад, порушення прав на торговельну марку, обман або недобросовісна реєстрація.

Комісії: існують комісії, пов'язані з поданням скарги щодо UDRP, які відрізняються залежно від вибраного постачальника UDRP. Позивач несе відповідальність за сплату цих зборів, які покривають адміністративні витрати та призначення члена комісії для розгляду спору.

Роль WIPO та постачальників UDRP: Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO) є одним із авторизованих постачальників послуг UDRP. BOIB, разом із іншими провайдерами UDRP, сприяє процесу врегулювання, розглядаючи скарги, призначаючи членів комісії та наглядаючи за розглядом. Ці постачальники гарантують, що процес UDRP проводиться відповідно до встановлених інструкцій і принципів.

Час вирішення: після подання скарги процес UDRP виконується за певним графіком. Відповідачу надається встановлений період для відповіді на скаргу, після чого член комісії розглядає докази та виносить рішення. Весь процес зазвичай займає близько двох-трьох місяців від подання скарги до винесення рішення.

Будь-яка дистриб'юторська угода повинна містити чіткі умови щодо використання торгових марок, у тому числі у формі доменних імен. Нерідкі випадки, коли виконання контракту про розповсюдження призводить до суперечки, пов'язаної, повністю або частково, з використанням доменного імені. Багато з цих конфліктів вирішено після справи Oki Data після рішення BOIB D2001-0903, винесеного в 2001 році. Щоб використання доменного імені відповідачем вважалося законним, мають бути виконані чотири умови: 1) відповідач повинен дійсно пропонувати відповідні товари чи послуги; 2) відповідач повинен використовувати сайт для продажу виключно продуктів або послуг, позначених відповідною торговою маркою; 3) сайт має чітко та зрозуміло вказувати на відносини між володільцем доменного імені та володільцем торгової марки; 4) відповідач не повинен намагатися «монополізувати ринок»

доменних імен, що відображають торговельну марку.

Насправді, щоб уникнути сумнівів, ці умови мають бути чітко виражені в контракті.

Правило Oki Data нещодавно було застосовано у справі BOIB D2021-2368 (WIPO, D2021-2368, Vorwerk International AG проти Естер Гунаван, Elektrik Serbaguna, 24 вересня 2021 р.). Усе свідчить про те, що постачальник уповноважив дистриб'ютора зареєструвати доменне ім'я. Умови 1, 2 і 4 виконано. Однак, що стосується третьої умови, на сайті чітко та зрозуміло не описано стосунки між володільцем доменного імені та володільцем торгової марки. Функція цієї умови полягає у тому, щоб гарантувати з усією необхідною чіткістю та прозорістю, що першоджерелом є володільець торговельної марки. У цьому випадку з'явилася лише таке повідомлення: «ТМ31 знято з виробництва, тому наша пропозиція дуже обмежена», «ТМ31» відноситься до продукту постачальника. Єдиний учасник дискусії вважав лише цю згадку достатньою, щоб дозволити споживачеві зробити висновок про існування договірних відносин між володільцем торгової марки та володільцем доменного імені. У зв'язку з цим учасник дискусії використав дієслово «запропонувати»: «Це натякає на пересічного споживача, що Респондент постачає чужий продукт». Проте пропозиція не є підтвердженням, тому, кажучи так, учасник дискусії послаблює третю умову. За словами учасника дискусії, достатньо, щоб спірний сайт не вводив користувачів Інтернету в оману щодо відносин між володільцем торгової марки та оператором відповідного сайту (з посиланням на справу BOIB, D2011-1134, Karen Millen Fashions Limited проти Денні Каллена, 24 вересня 2011 р.). Схоже, що це рішення передбачає не просто пошук точного та видимого повідомлення, а всебічний аналіз обставин справи.

Якщо постачальник (і ліцензіар) уповноважує дистриб'ютора (і ліцензіата) використовувати доменне ім'я, що відтворює торговельну марку, для постачальника може бути краще створити це доменне ім'я та контролювати його. Крім того, сфера дії ліцензії повинна охоплюва-

ти торговельну марку та доменне ім'я, оскільки вони невіддільні одне від одного. У такому випадку умови призупинення або відкликання доменного імені мають бути чітко визначені, а також штрафні санкції у разі невинуватеного припинення послуги. За відсутності таких договірних положень доля ліцензіата залежала б від доброї волі ліцензіара. Стало б легше приймати свавільні рішення, що розбалансувало б контракт і зробило його несправедливим.

Основні принципи та процедурні правила UDRP є результатом пропозиції щодо врегулювання суперечок *erga omnes*, включеної шляхом посилання до договору про реєстрацію доменного імені. Таким чином, UDRP має договірний характер. Отже, за наявності сторін, пов'язаних угодою (наприклад, дистриб'юторським контрактом), договірні положення можуть суперечити правилу *Ok! Data*. У такому випадку експерт повинен оцінити права та законні інтереси, на які стверджує відповідач, а також добросовісність чи недобросовісність останнього щодо положень договору про розподіл, а не лише принципів UDRP. Допустимо також вважати, що дистриб'юторський договір, як основний договір, переважає над договором UDRP, який є другорядним.

В основу вирішення суперечок за процедурою UDRP покладено необхідність доведення трьох складових. По перше, необхідно довести, що спірне доменне ім'я є «ідентичним або схожим до ступеня змішування» з торговою маркою, на яку має права заявник. Виберіть правильну сторону як скаржника та встановіть її права. Треба довести, що заявник є ліцензіатом, якщо він не є володільцем зареєстрованої марки. Якщо знак не зареєстровано, необхідно надати достатню документацію для встановлення прав загального права. Встановити, що заявлений знак все ще використовується; в іншому випадку матиме місце вразливість щодо першого та третього елементів скарги (справедливість і недобросовісність). Навіть, коли скарга заснована на реальній реєстрації торговельної марки, але цю марку не можна знайти у відкритих джерелах, зокрема, на веб-сайті скаржника, і вона, вочевидь, не використовувалася роками, скаржнику буде важко довести, що доменне ім'я було

зареєстровано з метою нашкодити цій торговельній марці.

Окрім того, необхідно встановити відсутність прав та законних інтересів у відповідача. Може бути важко довести негативну думку, але прецедентне право фактично перекладає тягар на відповідача у цьому питанні, коли скаржник наводить достатні докази. Тим не менш, якщо відповідач, наприклад, є нинішнім або колишнім діловим партнером, позов UDRP може бути частиною більшої суперечки щодо бізнесу та доменного імені, і необхідно передбачити аргументи, які може висунути відповідач щодо відповідних інтересів сторін. Це не буде виглядати як простий «кіберсквотінг», і у колегії може виникнути спокуса відкласти судове рішення. У більшості випадків немає попереднього зв'язку між скаржником і відповідачем, але потрібно ретельно вивчити те, що відомо про відповідача та будь-який веб-сайт, пов'язаний з доменним іменем. Чи є заявлена торгова марка або торгова назва? Чи використовувалося доменне ім'я для автентичної вже існуючої компанії з відповідною назвою компанії чи продукту? Чи існує достовірний аргумент на користь номінального добросовісного використання торговельним посередником чи дистриб'ютором, або для сайту для шанувальників чи сайту для критики? Чи доменне ім'я є описовим, а сайт справді використовувався відповідним чином? Якщо виявиться, що будь-який із цих фактів присутній, необхідно ретельно подумати про подання позову UDRP і передбачити найвагоміші аргументи, які дадуть змогу стверджувати, що більш імовірною причиною вибору доменного імені було створення хибного враження про зв'язок із позивачем. Це можливо, коли, наприклад, веб-сайт відповідача був відносно нерозвиненим, зі слабкими доказами справжньої ділової чи некомерційної діяльності «добросовісного використання», і якщо респондент приховав свою справжню особу або імітував функції веб-сайту скаржника, щоб збільшити ймовірність плутанини.

Однією з умов задоволення позову є доведення, що відповідач недобросовісно зареєстрував і використовував доменне ім'я. Цей третій елемент UDRP вимагає висновку про не-

правомірні мотиви як у той час, коли відповідач придбав доменне ім'я, так і згодом у певний час під час використання доменного імені. Це може бути важко встановити у випадках, коли скаржник подає позов UDRP через багато років після того, як доменне ім'я було створено вперше, або коли доменне ім'я було очевидно зареєстровано кимось із належною метою, наприклад, розробником або співробітником веб-сайту, або компанією з подібною назвою – хто зараз неправомірно використовує доменне ім'я, щоб отримати виплату від скаржника.

У кожному випадку заявлення скарги слід шукати докази того, що відповідач знав про скаржника та торговельну марку під час придбання доменного імені, намагався продати доменне ім'я за непомірно високу ціну або використовував його для перенаправлення трафіку на власний комерційний сайт відповідача чи просто для продажу реклами третіх сторін, намагався поставити конкурента в не вигідне становище або, можливо, використовував доменне ім'я в оманливих чи протизаконних цілях, таких як фішингове шахрайство. Необхідно перевірити Інтернет-архіви на наявність версій веб-сайтів, раніше пов'язаних із доменним іменем, або історичні записи, щоб відстежувати зміни у володінні доменним ім'ям. Навіть якщо з доменним іменем ще нічого не зроблено, ви можете стверджувати про презумпцію недобросовісності відповідно до доктрини «пасивного володіння», особливо якщо торговельна марка має високу відмінність і добре зарекомендувала себе.

Також, треба мати на увазі, що якщо виявиться, що респондент мав доменне ім'я до створення торгової марки, це може створити певні складнощі. На перший погляд, у цьому випадку видається неможливим, щоб відповідач придбав доменне ім'я в недобросовісних спробах використовувати вашу торгову марку. Існують певні обставини, коли все ж можливо оформити претензію UDRP, але вони рідкісні; треба довести, що відповідач зареєстрував доменне ім'я для імітування торговельної марки, яка ще не існувала, можливо, за допомогою доказів розголосу або внутрішньої інформації про нову марку та заяву на реєстрацію, що очікує на

розгляд. В іншому випадку, подання скарги щодо UDRP, яка на перший погляд виглядає неможливою, призведе до висновку комісії про «зворотне викрадення доменного імені». Це не тягне за собою жодних додаткових санкцій, окрім відхилення скарги, але може поставити під сумнів довіру до скаржника під час подальшого можливого судового розгляду.

Висновки. Таким чином можна дійти висновку про те, що в умовах загрози від кіберсквотерів адміністративна процедура UDRP має низку переваг перед судовим розглядом. По-перше, вона є договірною та не залежить від місця знаходження та національної юрисдикції сторін, тоді як при судовому розгляді можуть виникати труднощі із пошуком та ідентифікацією відповідача. По-друге, система подання скарг із деякими арбітражними центрами значно спрощує процедуру подачі, оскільки на сайтах розроблені приклади модельних скарг та модельних відповідей на скаргу. Окрім того, відсутність вимог того, що представляти позивача чи відповідача повинен саме адвокат, значно полегшує доступ до процедури. По-третє, колегія з розгляду скарг представлена професійними юристами, які мають значний досвід у міжнародному розгляді доменних спорів та спорів щодо торговельних марок. По-четверте, процедура UDRP є швидкою та займає, як правило, близько двох місяців. По-п'яте, судова практика UDRP є уніфікованою та передбаченою, оскільки ґрунтується на прецедентах. Публікація таких прецедентів у загальному доступі, в свою чергу, надає можливість прогнозувати практику колегій та майбутнє рішення. По-шосте, процедура UDRP не «конкурує» із судовим захистом прав.

Серед недоліків UDRP можливо виокремити її відносну кошовність (витрати сягатимуть не менше 1500 доларів США). Однак у деяких юрисдикціях судові витрати можуть бути значно більшими. Одним із найбільш вагомих недоліків, порівняно із судовими процедурами, є те, що UDRP не передбачає відшкодування судових витрат та витрат на адвокатів. Рішення, що приймаються, можуть стосуватися лише видалення доменного імені з реєстру або передача його позивачу.

Задля удосконалення UDRP та мінімізації її недоліків, видається доцільним запровадити механізми відшкодування шкоди про розгляді доменних спорів за процедурою UDRP, наприклад, у вигляді відшкодування відповідачем одноразової компенсації у розмірі понесених позивачем судових витрат.

Література

1. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 груд. 1993 р. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>.
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>.
3. Про електронні комунікації: Закон України від 16 груд. 2020 р. № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.
4. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, ICANN. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/dndr-2012-02-25-en#udrp>.
5. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, ICANN. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en>.

6. List of Approved Dispute Resolution Service Providers, ICANN. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/providers-6d-2012-02-25-en>.

References

1. Pro okhoronu prav na znaky dlya tovariv i posluh: Zakon Ukrainy vid 15 hrud. 1993 r. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Tex>.
2. Pro avtorske pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 01 hrud. 2022 r. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>.
3. Pro elektronni komunikatsiyi: Zakon Ukrainy vid 16 hrud. 2020 r. № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.
4. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, ICANN. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/dndr-2012-02-25-en#udrp>.
5. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, ICANN. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en>.
6. List of Approved Dispute Resolution Service Providers, ICANN. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/providers-6d-2012-02-25-en>.

PROBLEMS OF RESOLVING DOMAIN DISPUTES: INTERNATIONAL PRACTICE

Constitutional Court of Ukraine
14 Zhylianska St., 01033, Kyiv, Ukraine
E-mail: office@advisory.org.ua

*The purpose of this article is to clarify the main problems of resolving domain disputes in international arbitration using the UDRP procedure and to provide suggestions for their improvement. To this end, the administrative procedure for considering domain disputes under the UDRP on the Internet was analyzed and its disadvantages and advantages compared to judicial proceedings were described. Based on the results of the study, proposals were formulated to improve the procedure for considering domain disputes. **The methodological basis** of the study is general scientific and special methods of cognition. The use of these methods made it possible to describe problematic issues regarding the resolution of domain disputes in international arbitration. **Results:** in order to improve the administrative procedure for reviewing domain name disputes under the UDRP and minimize its shortcomings, it seems advisable to introduce mechanisms for compensation for damage when reviewing domain name disputes under the UDRP procedure, for example, in the form of reimbursement by the defendant of a one-time compensation in the amount of legal costs incurred by the plaintiff. **Discussion:** in the context of the threat of cybersquatters, the UDRP administrative procedure has a number of advantages over litigation. First, it is contractual and does not depend on the location and national jurisdiction of the parties, while in litigation there may be difficulties in finding and identifying the defendant. Secondly, the complaint filing system with some arbitration centers greatly simplifies the filing procedure, as the websites have developed examples of model complaints and model responses to complaints. In addition, the absence of a requirement that a lawyer represent the plaintiff or defendant greatly facilitates access to the procedure. Third, the panel of appeals is represented by professional lawyers with significant experience in international domain name and trademark disputes. Fourth, the UDRP procedure is fast and usually takes about two months. Fifth, the UDRP practice is unified and predictable, as it is based on precedents. The publication of such precedents in the public domain, in turn, provides an opportunity to predict the practice of panels and future decisions. Sixth, the UDRP procedure does not “compete” with the judicial protection of individual rights.*

Key words: domain names; domain; object of civil law; atypical objects of civil rights; intellectual property law; trademark; domain dispute; UDRP; international arbitration; Internet.

Стаття надійшла до редакції 10.03.2025